

Norges vassdrags- og energidirektorat

Hvordan bruker NVE naturmangfoldloven
for å sikre naturverdier?

Øystein Grundt

Seksjon for småkraftverk og vassdragsinngrep

Ny naturmangfoldlov

-

NVE ønsker velkommen etter!

Innhold

- Lovens formål
- Hva gjør NVE i dag?
- Eksempelsaker

Ot.prp. nr. 52

(2008-2009)

Om lov om forvaltning av naturens mangfold
(naturmangfoldloven)

Lovanvendelse

- Lovanvendelse i vannkraftsaker
 - NVE forholder seg til mange forskjellige lovverk. Eks. vannressursloven, plan- og bygningsloven, kulturminneloven osv.
 - Naturmangfoldloven (nml) skal også vurderes
 - Nml – ikke noen ”vedtakslov” – tilleggshensyn i våre vurderinger.

Naturmangfoldloven spesielt

- Loven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen.
- Formål: ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. **Men** også gi grunnlag for menneskers virksomhet...
- Loven legger føringer for myndighetene der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet.

Forvaltningsmål og prinsipper

- Forvaltningsmål
 - Naturtyper og økosystemer
 - Arter

- Prinsipper ved utøving av offentlig myndighet
 - § 8, kunnskapsgrunnlaget
 - § 9, føre-var-prinsippet
 - § 10, økosystemtilnærming og samlet belastning

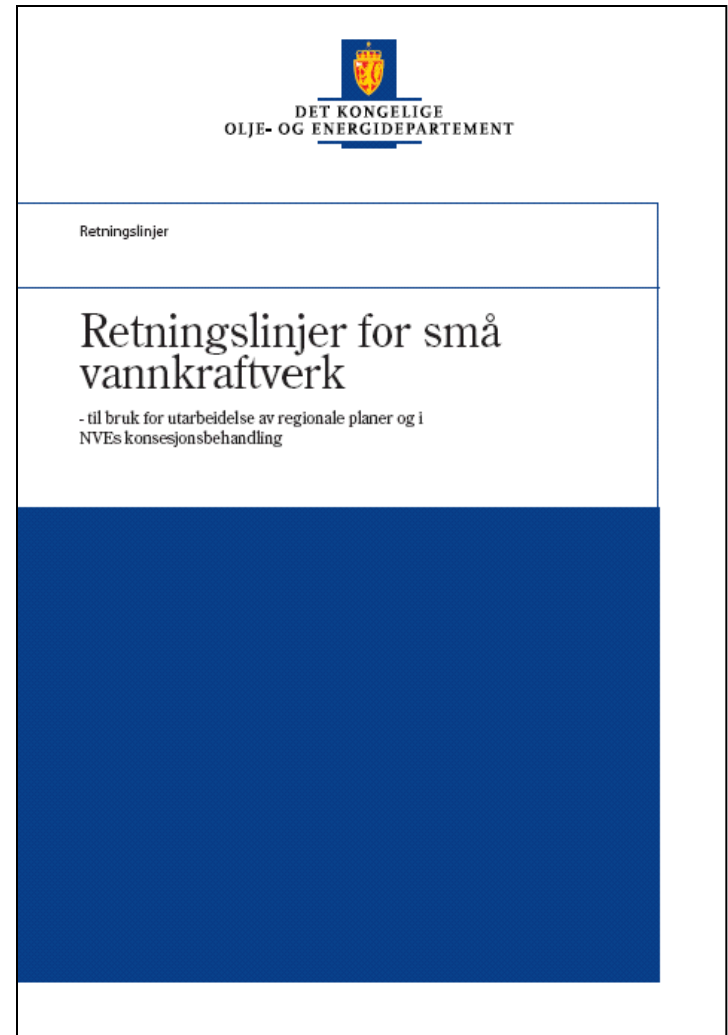
Dagens praksis hos NVE

- NVE setter i dag klare krav til de som søker om å utnytte vannressursene i Norge
- Kunnskapsgrunnlaget (jfr. nml § 8) skal være på plass og grundig utredet i alle saker som behandles
- Hjelpemidler:
 - OEDs retningslinjer for små vannkraftverk
 - Dokumentasjon av biologisk mangfold i småkraftsaker
 - KU-forskriften

OEDs retningslinjer for små vannkraftverk

- Gir klare føringer for vår saksbehandling når det gjelder biologisk mangfold
 - Eks:
 1. Der det er konflikt med arter som er ”kritisk truet” eller ”sterkt truet.
 2. Der det er konflikt med biologisk mangfold av stor eller middels verdi.

Kartlegging og dokumentasjon

- Egen veileder for dokumentasjon av biologisk mangfold
 - Første gang i 2004, oppdatert i 2007 og 2009
- Interne rutiner for kvalitetssikring
- Krav om tilleggsutredninger i ca. 20 % av sakene før de sendes på høring
- Viktig at det er beslutningsrelevant informasjon

Saker med krav om KU

- NVE utarbeider en ny veileder i disse dager hvor nml innarbeides.
- Eget kap. om naturmiljø og naturens mangfold
 - Spesifikke krav til kartleggingsmetodikk
 - Henvisninger til kartleggingsverktøy
 - Økosystemtilnærming
 - Temaer som skal utredes er naturtyper, karplanter, moser og lav, fugl, fisk, ferskvannsbiologi osv
 - Spesifikke krav blir satt i det enkelte utredningsprogram

Bakgrunn for vedtak

- NML omtales og tiltakene vurderes opp mot denne i dagens vedtak og innstillinger
- Vi mener at vi pr. i dag jobber i henhold til loven og lovens prinsipper:
 - Heving av kunnskapsgrunnlaget i enkeltsaker
 - "Samlet belastning" i form av å vurdere sumvirkninger
 - Har en "føre-var" holdning der det er usikkerhet knyttet til tilgjengelig kunnskap
 - Gir avslag eller setter avbøtende tiltak der dette er nødvendig for naturens mangfold

Vilkår for konsesjon

- NVE kan i medhold av standard vilkår sette krav om biotopjusterende tiltak

- Presisering av vilkår i bakgrunn for vedtak
 - NVE utdyper vilkår og presiserer ev. spesielle tilpasninger

- NVEs miljøtilsyn
 - godkjenner detaljplaner før byggestart
 - følger opp i byggeprosessen og etter oppstart

Oppsummering

- NVE mener at formålet i nml, innenfor vårt ansvarsområde, i praksis blir ivaretatt gjennom de grundige prosessene og vurderingene som ligger til grunn for et konsesjonsvedtak eller en innstilling til OED.
- Et positivt vedtak eller innstilling fattes kun der hvor fordelene og nytten av å gjennomføre et tiltak vurderes å være større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser.
- Tiltakets virkning for naturmangfoldet er et sentralt tema i denne vurderingen.

Strupen kraftverk, Gloppen kommune

- Påvist fossesprøytsoner med fosseenger
- Velutviklet mosevegetasjon er påvist
- Etterlyst en "føre-var" holdning i høringsrunden

NVEs konklusjon:

Saken ble avslått grunnet hensyn til bl.a. vegetasjonstypen fosseeng.

Tillatelse gitt til et redusert alternativ nedenfor fossefallene.

Islandsmoen, Sør-Aurdal kommune

- Berører en nasjonalt viktig bekkekløft
- 10 kjente rødlistede lav- og karplanter er påvist på utbyggingsstrekningen

Foto: Tom H. Hofton

NVEs konklusjon:

NVE mener at en utnyttelse av Islandselvi til kraftproduksjon vil føre til negative konsekvenser for en nasjonalt viktig bekkekløft med tilhørende rødlistede lav- og karplantearter. Avslag

Mølnelva, Bodø kommune

- God bestand av elvemusling
- Rødlistet og beskyttet gjennom internasjonale konvensjoner.
- Sårbar for redusert vannføring (innfrysning, mangel på O₂ og næring)
- Gode gyte og oppvekstforhold for ørret kan bli forringet

NVEs konklusjon:

Utbyggingen vil medføre betydelige negative konsekvenser for rødlistearten elvemusling. Konsekvensene kan vanskelig avbøtes med tiltak. Avslag

Grønnfjellåga, Rana kommune

- Verdifulle naturtyper: fossesprøytsone og kystgranskog
- To rødlistearter: orejammemose (NT) og fossenever (VU)
- Fosser som landskapselement

NVEs konklusjon:

Tiltaket vil ha negativ konsekvens for to naturtyper av stor verdi, påvirke to rødlistede arter og forringe landskapsbildet. NVE mente de negative konsekvensene ikke lot seg avbøte med tiltak. Avslag

Takk for oppmerksomheten!